

behandlede Stattereforforslag angaa, vide jo alle, at Toldlovsforlaget er Resultatet af Toldkommissionens Arbejde, og at Brændevinsloven er en Arv fra Fortiden, i hvilken Arv den nuværende Regering ikke har gjort nogen væsentlig Forandring. Derimod er de to her foreliggende Forslag udtrykkelige Udslag af denne Regerings Initiativ. Jeg tror, at der er Anledning til at lykønske Regeringen dertil, og saa og ikke mindst i Betragtning af den Modtagelse, Forlaget her allerede har fundet. Det er jo et stort, og jeg vil dertil føje et samlende Program, Regeringen her har forelagt, og jeg har i Princippet intet andet dertil at bemærke, end at det vilde have været ønskeligt, om denne Fane havde været rejst adskillig tidligere. Jeg tror, at det vilde have været hensigtsmæssigere, om der paa et tidligere Tidspunkt, da der har været saa megen Trang i vort Folk til at tage fat paa de økonomiske Reforme, netop var blevet hejst en saadan samlende Fane, som disse Forslag øjensynlig indeholde. Jeg tror, at vi da vilde have været et ret betydeligt Skridt videre fremme paa Vejen. Den Tilstand af en Marche paa Stedet, som vi have levet under et Par Aar, er i sin Natur ikke sund. Paa den Mark, hvorpaa der ikke gror noget godt, faar Ukrudtet let Tid og Vejlighed til at brede sig, og vi have jo set, hvorledes der dukker op ligesom nogle ildebarslende Stormsignaler — ikke her i Salen, paa ingen Maade, men rundt omkring i Bladene, i hvilke der tales om forestaaende urolige Begivenheder. Jeg har imidlertid det Haab og den Tro, at alle Lovgivningens Faktorer ville være stærke nok til at neutralisere alle saadanne Uro=Vacciller, som maatte vise sig, saa at vi kunne have Tryghed og Fred til at gennemføre vort Arbejde paa disse Reformforslag, hvis Fremkomst øjensynlig er bleven grebet og modtaget af Befolkningen i vide Kredse med ganske overordentlig Interesse. Idet jeg altsaa fuldt ud kan slutte mig til de Grundhætninger, som ligge til Grund for de foreliggende Lovforslag, og idet jeg erkender, at der ingen Sinde har foreligget for Tinget her mere indgribende Forslag paa det paagældende Omraade, hverken fra Regeringens eller fra Tingets Side, ville de Bemærkninger, jeg vil gøre, nærmest knytte sig til forskellige Enkeltheder, saa meget mere som jeg ikke faar Vejlighed til at deltage i Arbejdet i det Udvalg, der kommer til at behandle disse Sager, hvad enten det nu maatte blive Toldudvalget eller Finansudvalget. Mine Betragtninger henstiller jeg altsaa til Overvejelse dels for det

paagældende Udvalg og dels for den højtærede Regering.

Forholdet mellem vor direkte og indirekte Beskatning har jo, som vi alle vide, i Aarenes Løb udviklet sig i en noget misvisende Retning. Dette har jo, for saa vidt som det gælder Statterne til Staten, ligget i, at de direkte Statter have været uforandrede i mange Aar. De fleste smaa Tilløb til at forøge dem gennem Indkomsts-katten er jo bleven standsede, og i en meget lang Arrække have vi ikke kendt til nogen Forøgelse af den direkte Beskatning. Omvendt er derimod den indirekte Beskatning steget stærkt Aar for Aar, først og fremmest gennem Toldbeskatningen, men dernæst ogsaa gennem adskillige andre af de indirekte Afgifter. Dette Forhold har naturligvis maattet vække Opmærksomhed og foranledige forskellige Forsøg paa at raade Bod paa den Mangel paa Balance mellem de direkte og indirekte Statter til Staten, som øjensynlig har udviklet sig med Aarene, og det har navnlig været Venstres Opgave gennem en lang Arrække at søge at bidrage dertil. Det er jo os alle bekendt, hvilken Rolle dette Hensyn har spillet under de tidligere Reformforhandlinger. Paa den anden Side, fra Højre, er man jo væsentlig gaaet i modsat Retning, idet man ikke alene ikke har været tilbøjelig til at ville indskrænke den indirekte Beskatning og forøge den direkte, men snarere er gaaet i den stik modsatte Retning. Vi kende jo alle Forlaget om at anvende en Brændevinskat til Vettelse for Kommunerne, altsaa til at indskrænke den direkte Beskatning; det er jo nemlig Tilvæksten i den kommunale Beskatning, der danner en Modvægt mod den stærkt stigende indirekte Beskatning til Staten. Det er da interessant nu at se, at den nuværende Regering har stillet sig saaledes, at den siger: Ingen af de to stridende Parter skal faa sin Vilje, men hver af Opgaverne skal løses paa sit Omraade, saaledes at Reformerne over for de indirekte Statter maa staa paa egne Ben, og Reformerne for de direkte Statters Vedkommende afgøres inden for deres Omraade. Navnlig vil jeg da notere, hvad jeg sætter særlig Pris paa, at den nuværende Regering har taget bestemt Afstand fra Forsøgene paa at indføre en yderligere indirekte Beskatning til Vettelse for den direkte, og jeg maa føje til, at jeg ogsaa sætter Pris paa det Argument, som den højtærede Finansminister benyttede for at gøre dette Skridt bort fra Fortiden, nemlig, at, da de Forsøg, der have været gjorte derpaa, have mødt bestemt Modstand fra Folketinget, har Regeringen over